

Studies in Romeinen

Leden tot wapens

Deel 9

Hans van de Lagemaat

Hoofdstuk 1

Inleiding

In dit deeltje gaan we onze studie in hoofdstuk 6 en 7 van de brief aan de Romeinen voortzetten. Zorg ervoor dat je jezelf de waarheden van deze hoofdstukken goed eigen maakt. Het is heel belangrijk om straks hoofdstuk 8 ten volle te kunnen verstaan. Het onderwijs van de hoofdstukken 1 tot en met 5, van hoofdstuk 6 en 7, en van hoofdstuk 8 bestaat weliswaar uit verschillende thema's, maar ze haken allemaal in elkaar. Haal één schakel ertussen uit en de gehele ketting is verbroken en je blijft met de brokstukken zitten.

Ik breng je eerst nog even de structuur van de redenering van Paulus in herinnering.

Hoofdstuk 6 en 7 bestaan uit vier vragen. Het antwoord op die vragen is iedere keer 'volstrekt niet'. Achter elke vraag met dit korte antwoord volgt de toelichting. Paulus legt iedere keer uit waarom hij de opgeworpen vraag met zo'n sterke ontkenning beantwoordt.

Bij het bestuderen van de hoofdstukken, moet je dus heel goed in de gaten houden met welke toelichting Paulus bezig is. Welke vraag heeft hij opgeworpen en hoe licht hij het antwoord op die vraag toe? Geen tekst staat er op zichzelf. Elke tekst staat in verband met de context. Elke tekst moeten we dus in samenhang uitleggen.

De vier vragen waar Paulus de twee hoofdstukken op heeft gebouwd zijn de volgende.

1. *'Wat zullen wij dan zeggen? Zullen wij in de zonde blijven, opdat de genade toeneemt?' (Rom. 6:1).*
2. *'Wat dan? Zullen wij zondigen omdat wij niet onder de wet maar onder de genade zijn?' (Rom. 6:15).*

3. *'Wat zullen wij dan zeggen? Is de wet zonde?' (Rom. 7:7).*
4. *'Is dan het goede de oorzaak van mijn dood geworden?' (Rom. 7:13).*

Elk van deze vragen volgt uit de toelichting op het antwoord van de vorige vraag, 'volstrekt niet'.

De eerste vraag volgt logisch uit hoofdstuk 5. Paulus schrijft daar onder andere:

'De wet echter kwam er nog bij opdat de overtreiding zou toenemen, maar waar de zonde is toegenomen, daar is de genade meer dan overvloedig geweest' (Rom. 5:20).

Een oppervlakkige lezer zou dan wellicht denken; dus hoe meer zonde, hoe meer genade. Gevolgtrekking: laten we dan maar in de zonde blijven leven, dan zal de genade alleen maar toenemen. Dit is de absurde redenering van iemand die absoluut niets begrepen heeft van het Evangelie dat Paulus predikte. Toch was het kennelijk een vraag die hier en daar wel leefde in de gemeenten en Paulus neemt de moeite om erop in te gaan.

Zijn toelichting op de eerste vraag besluit hij met:

'U bent namelijk niet onder de wet, maar onder de genade.'
(Rom. 6:14).

Tot dan ging het dus over de eerste vraag, zullen wij in de zonde blijven? Paulus eindigt met de conclusie dat zijn lezers niet onder de wet zijn maar onder de genade. Dat slot inspireert hem tot de volgende vraag die in het hart van de gelovigen op zou kunnen komen.

Als het er dan zo mee gesteld is, dat wij niet onder de wet maar onder de genade zijn, zullen we dan maar zondigen?

Het hele gedeelte tot en met hoofdstuk 7:6 gaat het om de toelichting bij de ontkenning van deze vraag. Nee, natuurlijk gaan we niet zondigen omdat we niet onder de wet zijn. Paulus toont in dat betoog aan de ene kant de dwaasheid van die vraag aan en aan de andere kant geeft hij ons fantastisch mooi onderwijs over de vrijheid van de christen in Christus. Hij beëindigt dit gedeelte weer met een conclusie.

'Maar nu zijn wij ontslagen van de wet, gestorven aan dat waaraan wij vastgebonden zaten, zodat wij in nieuwheid van Geest dienen, en niet in oudheid van letter.' (Rom. 7:6).

Dan begint er weer een nieuw gedeelte. 'Ontslagen van de wet'. Dat blijft in de gedachte van de lezer hangen en dat zou hem een volgende vraag op kunnen doen werpen. Paulus stelt hem maar gewoon aan de orde.

'Wat zullen wij dan zeggen? Is de wet zonde?' (Rom. 7:7).

Weer een dwaze vraag natuurlijk. Aan de andere kant geen onlogische vraag. Als de wet iets is waarvan je ontslagen moet worden, dan is de wet misschien wel iets slechts. Natuurlijk: 'volstrekt niet', en daar gaat Paulus op het volgende gedeelte in. Zijn conclusie is duidelijk.

'Zo is dan de wet heilig, en het gebod is heilig en rechtvaardig en goed.' (Rom. 7:12).

Als het er dan zo voorstaat met de wet, dat de wet heilig en dus goed is, is dan het goede mij de dood geworden? Dat zegt Paulus in zijn laatste vraag. Die vraag is gestoeld op vers 9 van dit hoofdstuk.

'Ik nu leefde voorheen zonder wet, maar toen het gebod kwam, is de zonde weer levend geworden. Ik echter ben gestorven.' (Rom. 7:9).

Je zou hieruit de verkeerde conclusie kunnen trekken dat de wet van God de oorzaak is van de dood. Weer fout geredeneerd. Volstrekt niet! En waarom dat een foute conclusie is legt Paulus in het laatste stukje van Romeinen 7 uit.

Hoofdstuk 2

Leden

Er zijn een paar woorden in het laatste gedeelte van Romeinen 7 belangrijk om te onderscheiden. Dat zijn 'wet', 'zonde', 'leden' en 'werken'. Elk van deze zijn belangrijk voor een goed begrip van Romeinen 6 en 7.

In het vervolg van dit boekje bekijken we het woordje 'leden'. Het komt opvallend vaak voor in deze twee hoofdstukken en daarom is het een kernwoordje.

We zullen het woordje eerst bekijken in de context waar het voorkomt en hoe het elders in het nieuwe testament gebruikt wordt. Het Griekse woordje is in het enkelvoud *melos*.

In Romeinen 6 en 7 komen we het woordje zevenmaal tegen. Deze plaatsen luiden als volgt.

*'En stel uw **leden** niet ter beschikking aan de zonde als wapens van ongerechtigheid, maar stel uzelf ter beschikking aan God, als mensen die uit de doden levend geworden zijn. En laat uw **leden** wapens van gerechtigheid zijn voor God.'* (Rom. 6:13).

*'Ik spreek op menselijke wijze vanwege de zwakheid van uw vlees. Want zoals u uw **leden** beschikbaar gesteld hebt ten dienste van de onreinheid en van de ene wetteloosheid tot de andere wetteloosheid, stel zo nu uw **leden** beschikbaar ten dienste van de gerechtigheid, tot heiliging.'* (Rom. 6:19).

*'Want toen wij in het vlees waren, waren de hartstochten van de zonden, die geprikkeld worden door de wet, in onze **leden** werkzaam om vrucht te dragen voor de dood.'* (Rom. 7:5).

‘Maar in mijn leden zie ik een andere wet, die tegen de wet van mijn verstand strijd voert en mij tot gevangene maakt van de wet van de zonde, die in mijn leden is.’ (Rom. 7:23).

Alleen al als we deze teksten op een rijtje zetten krijgen we heel mooi onderwijs, dat al het voorgaande hetgeen we over Romeinen 6 en 7 bestudeerd hebben bevestigt.

Verbazingwekkend ook om te zien hoe nauwkeurig Paulus zijn woorden heeft gekozen. Beter: hoe de Heilige Geest Paulus heeft geïnspireerd om zijn woorden te kiezen. Het blijven voor mij wonderen van ontwerp van de Heilige Schrift en deze dingen te leren geven momenten van stille verwondering en lofprijzing aan God.

De eerste twee teksten (6:13 en 6:19) vullen elkaar aan en verhelderen elkaar. Ze zijn overduidelijk met elkaar verbonden. Ditzelfde kan gezegd worden van de laatste twee teksten (7:5 en 7:23).

Ter beschikking stellen

Romeinen 6:13 en 19 worden behalve het herhaalde gebruik van ‘leden’ ook met elkaar verbonden door *paristèmi*, in de HSV vertaald met ‘ter beschikking stellen’.

In 6:13 wordt de christen opgeroepen zijn leden niet aan de zonde als wapens van ongerechtigheid ter beschikking te stellen, maar als wapens van gerechtigheid voor God. Bedenk dat dit vers voorkomt in het eerste gedeelte, het antwoord op de vraag of we dan maar in de zonde zullen blijven (6:1). We zouden boven dat gedeelte kunnen zetten: ‘niet onder de zonde’ of ‘dood voor de zonde’.

Daarin past dit vers perfect. Als we niet meer onder de zonde zijn, als we er dood voor zijn, wat heeft het dan ook voor zin om onze leden aan de ongerechtigheid ter beschikking te stellen? Dat is dan toch totaal tegenstrijdig? Als we onszelf in Christus Jezus dood voor de

zonde, maar levende voor God weten, dan stellen we onze leden toch ook tot wapenen van gerechtigheid voor God?

Hij zegt het er ook expliciet bij: 'stel uzelf ter beschikking aan God'. De leden staan als een metonymia, een deel voor het geheel, als de gehele mens. Stel **uw leden** ter beschikking als wapenen voor God. Stel **uzelf** beschikbaar voor God. Hoe dan? Hoe stel je jezelf beschikbaar voor God? Hoe stel je je leden voor God beschikbaar als wapens der gerechtigheid? Het antwoord op die vraag staat in hetzelfde vers. Het is een antwoord wat helemaal past in de context van Romeinen 6:1-14.

'als uit de doden levende geworden zijnde' (SV).

Het begint met 'weten'.

*'Dit **weten** wij toch, dat onze oude mens met Hem gekruisigd is, opdat het lichaam van de zonde tenietgedaan zou worden en wij niet meer als slaaf de zonde zouden dienen.'* (Rom. 6:6).

*'Als wij nu met Christus gestorven zijn, geloven wij dat wij ook met Hem zullen leven. Wij **weten** toch dat Christus, nu Hij is opgewekt uit de doden, niet meer sterft. De dood heerst niet meer over Hem.'* (Rom. 6:8, 9).

Dan vervolgt het met 'het ervoor houden', 'te rekenen'.

*'Zo dient ook u uzelf te **rekenen als dood voor de zonde, maar levend voor God in Christus Jezus, onze Heere.'*** (Rom. 6:11).

Als we dit 'weten', en onszelf also kunnen 'rekenen', dan, ja alleen dan, kunnen we onszelf voor God ter beschikking stellen en onze leden voor Hem als wapens der gerechtigheid.

'Als uit de doden levend geworden zijnde.'

Dit te weten is cruciaal voor een christelijke levenswandel. Niets meer uit of naar het vlees. Want dat is dood voor de zonde. Alles uit de geest; want dat is onze levendmaking **met Hem**.

Het beeld dat Paulus hier voor de leden gebruikt is 'wapenen'. Daarmee doelt hij niet op een gewapende strijd tegen de zonde van ons vlees. Dat kan ook niet, want tegen een dode ga je niet vechten. Als we in Christus levend Zijn geworden voor God, zijn we ook gewapende strijders in zijn legioen geworden. De strijd is niet tegen ons dode ik, maar voor de levende God. De strijd gaat niet tegen ons zondige vlees, maar is er een voor Zijn waarheid.

Onthoud deze reeks woordjes. 'Weten', 'rekenen' (in de zin van toerekenen, het ervoor houden) en ter 'beschikking stellen'. Dat is de volgorde en de les van Romeinen 6:1-13. De dood van Christus is onze eigen dood. Zijn leven is het onze. Pas als we dat weten en onszelf toerekenen, kunnen we ons ter beschikking stellen.

Hoofdstuk 3

Wapens van onze strijd

Het is goed om nog een poosje stil te blijven staan bij deze wapens. Onder invloed van een verkeerde uitleg van het 'ik ellendig mens' uit Romeinen 7:24 en een onevenredig grote klemtoon op deze woordjes ten opzichte van ander onderwijs van Paulus, denken veel christenen dat leven met God een gedurige strijd tegen zichzelf en de zonde is en moet zijn. Natuurlijk ontken ik de wetmatigheid in onze leden niet, de wet van de zonde. Het is deze wet die strijdt voert en me gevangen leidt (Rom. 7:23); maar die strijd moet ik niet beantwoorden met terug te vechten. Dat is een onbegonnen zaak. Ik moet ook niet de hele dag gaan lopen zeuren en klagen over mezelf. Dat heeft ook geen zin en leidt tot niets; zeker niet tot de eer van God.

We moeten het antwoord op de vraag 'weten'. En dat antwoord moeten we onszelf 'toerekenen'.

'Ik ellendig mens, wie zal mij verlossen uit het lichaam van deze dood?'

Het is niet zo, dat Paulus deze vraag stelt om ons daarmee voortdurend op ons eigen ik te wijzen. Het is de vraag van iemand die weet dat hijzelf 'dood voor de zonde' is en die het antwoord maar al te goed weet. Daar is nota bene zo ongeveer zijn hele brief aan gewijd.

'Ik dank God, door Jezus Christus, onze Heere.' (Rom. 7:25).

Je mag pas zeggen 'ik ellendig mens', als je Paulus dit antwoord na kunt zeggen. Als dat niet zo is, dan voel je jezelf helemaal niet zo ellendig en is de kans groot dat je eerder een behagen voelt in dat gevoel van zonde. Met dat gevoel kan je jezelf een leven lang op de been houden, maar het is niet de dood geworden. Je kunt jezelf in stand houden, zonder jezelf te verliezen in het leven van de Ander. Het gezonde leven van een christen is niet een gedurige klaagzang over zichzelf, maar een

gedurige dankzegging over de zo grote verlossing van onszelf in Christus Jezus, onze Heere. Een strijdend en een gewapend leven, ja, maar in de zekerheid van de overwinning door de opstanding van Christus uit de doden.

De relatie tussen onze leden als wapens en de wet van de zonde in onze leden wordt in de loop van deze studie duidelijker, hoop ik. We gaan eerst terug naar onze gewapende strijd.

Paulus gebruikt dit woord voor ‘wapens’, *hopla*, niet zo heel erg vaak, namelijk Romeinen 13:12, 2 Korinthe 6:7; 10:4. Om zo helder mogelijk te krijgen wat Paulus bedoelt met het ter beschikking stellen van onze leden tot wapens zullen we naar elk van deze teksten in de context kijken.

Wapens in Romeinen 13:12

‘De nacht is ver gevorderd en de dag is nabijgekomen. Laten wij dus de werken van de duisternis afleggen en de wapens van het licht aandoen.’ (Rom. 13:12).

De wapens van het licht staan in deze tekst tegenover de werken van de duisternis. De context is er een van de naderende komst van de dag van de wederkomst van Christus.

‘En dit te meer, omdat wij het beslissende tijdstip¹ kennen, namelijk dat de tijd reeds is aangebroken dat wij uit de slaap ontwaken. Want nu is de zaligheid dichterbij ons dan toen wij tot geloof kwamen.’ (Rom. 13:11).

Het is één grote oproep om wakker te zijn en niet te slapen. Paulus schrijft aan christenen en kennelijk houdt hij de mogelijkheid open dat christenen slapen. ‘Ontwaken uit de slaap’ is het afleggen van de werken van de duisternis en het aandoen van de wapens van het licht.

¹ ‘gelegenheid des tijds’ (SV)

Hij roept hen op tot een wandel die bij hun roeping past; niet in de duisternis, maar in het licht, reikhalzend naar de komst van die grote dag.

Het kernwoord hier is niet 'ter beschikking stellen', zoals in Romeinen 6:13, maar 'aandoen' en het staat tegenover 'afleggen', zoals het aan- en uitdoen van kleding. We moeten ons nachtgewaad afleggen, want de nacht is voorbijgegaan, zo betoogt Paulus. Dat nachtgewaad staat voor de werken van de duisternis en die worden in vers 13 gedefinieerd: zwelgpertijen, dronkenschappen, slaapkamers, losbandigheden, ruzie en afgunst. Het afleggen van deze werken van de duisternis wordt in vers 14 uitgelegd als het vlees niet te verzorgen om begeerlijkheden op te wekken.

Het leven van een christen is niet een leven naar het vlees, ook niet het vrome vlees. Het leven van een christen is naar de geest. Dat leven wordt bewerkt door de wapens van het licht aan te doen. Hoe dan?

Het is jammer dat de HSV het antwoord op deze laatste vraag door een andere vertaling van het woordje *enduoo* in vers 14 enigszins verduistert. Ik noemde *enduoo* net een kernwoordje in dit gedeelte en dat deed ik niet voor niets. We lezen er:

'bekleed u met de Heere Jezus' (Rom. 13:14).

Het woordje dat Paulus hier voor 'bekleed' gebruikt is exact hetzelfde als wat in vers 12 vertaald wordt met 'aandoen'.

*'Laten wij dus de werken van de duisternis afleggen en de wapens van het licht **aandoen.**' (Rom. 13:12).*

*'Maar **doet aan** de Heere Jezus Christus, en verzorgt het vlees niet tot begeerlijkheden.'* (Rom. 13:14, SV).

Paulus gebruikt het woordje tweemaal met een intentie. Hij wil dat we de twee teksten in samenhang lezen. Ze leggen elkaar uit.

‘Aandoen’ staat tegenover ‘afleggen’.

Werken van de duisternis staan tegenover de wapens van het licht.

Het afleggen van de werken der duisternis staat parallel aan het niet verzorgen van het vlees tot begeerlijkheden.

Het aandoen van de wapens van het licht wordt uitgelegd door het aandoen van de Heere Jezus Christus. Dat is het aandoen van een kleed of een wapenrusting.

Zo staat het aandoen van de Heere Jezus Christus tegenover het niet verzorgen van het vlees tot begeerlijkheden.

Vlees en geest staat hier weer tegenover elkaar. Vlees werkt de dood, geest het leven. Die geest is de opstandingskracht van de Heere Jezus Christus. Zo legt Romeinen 13:12-14 ons Romeinen 6:13 uit.

Als we onze leden tot wapens van de gerechtigheid willen stellen dan moeten we ons allereerst dood voor de zonde kunnen rekenen en als uit de doden levend geworden te zijn. Dát is het aandoen van de Heere Jezus Christus. Op die manier bekleden we ons met de wapens van het licht.

De oproep van Paulus in Romeinen 13 (en ook in Romeinen 6) is niet bedoeld als een Evangelieboodschap. Het is geen aansporing om in de Heere Jezus te gaan geloven. Het is een oproep aan christenen in Rome om godzalig te leven. Het is een oproep tot waakzaamheid aan slapende christenen en op te staan tot het nieuwe leven.

Een Schriftgedeelte dat een soortgelijke strekking heeft staat in Efeze 5.

‘En neem niet deel aan de onvruchtbare werken van de duisternis, maar ontmasker ze veeleer. Want wat heimelijk door hen gedaan wordt, is te schandelijk om zelfs maar te vertellen. Maar al deze

dingen komen openbaar als ze door het licht ontmaskerd worden; want al wat openbaar maakt, is licht. Daarom zegt Hij: Ontwaak, u die slaapt, en sta op uit de doden, en Christus zal over u lichten. Let er dan op dat u nauwgezet wandelt, niet als dwazen, maar als wijzen, en buit de geschikte tijd uit, omdat de dagen vol kwaad zijn.’ (Ef. 5:11-16).

Paulus schrijft dit niet aan ongelovige heidenen, die uit hun doodslaap moeten ontwaken. Hij schrijft dit aan de getrouwen in Christus Jezus.

Het is mogelijk voor een christen om te slapen. Het is mogelijk dat een christen in een soort van bedwelmende roes zijn leven vruchteloos doorbrengt. Het is mogelijk voor een christen om zo diep in slaap gesukkeld te zijn dat hij bijna niet te onderscheiden is van een dode. Misschien dat hij- of zijzelf er anders over denkt, maar hun leven voldoet op geen enkele wijze aan de hoge roeping die Paulus hun heeft voorgeschilderd. In plaats van navolgers van God te zijn en te wandelen in de liefde zoals Christus ons heeft liefgehad (Ef. 5:2), draait hun leven om niets anders dan zichzelf en hun eigen vlees. Het is een leven in de duisternis. Aan zulken schrijft Paulus:

‘Ontwaak, u die slaapt, en sta op uit de doden, en Christus zal over u lichten’.

Dat is Christus ‘aandoen’. Onszelf dood rekenen voor de zonde, maar levende in Christus en naar de boodschap van Efeze ‘met Hem gezet in de hemelse gewesten in Christus’ (Ef. 2:6).

Wapens in 2 Korinthe 6

Ik zal iets minder uitgebreid op de volgende twee teksten ingaan waar Paulus spreekt over wapens. Deze twee teksten in de tweede brief aan de Korinthiërs geven ons nuttig onderwijs over de strijd waarin Paulus deze wapens inzette.

Paulus' leven als apostel der heidenen was geen gemakkelijk leven. Hij had ontzettend veel te lijden. Een opsomming daarvan lezen we in de eerste verzen van 2 Korinthe 6. Hij schrijft hoe hij zich 'in alles' als een dienaar van God bewijst, zich aanprijst als zodanig, of zoals de SV het heeft, zich aangenaam maakt. 'In alles' wordt uitgelegd in de woorden die volgen tot en met vers 10. De opsomming begint met

'in veel volharding: in verdrukkingen, in noden, in benauwdheden' (2 Kor. 6:4).

Hoe kon Paulus staande blijven en volharden in zijn bediening der verzoening? Dat geheim zat hem in de wapens van de gerechtigheid die hij aan zijn linker- en zijn rechterzijde droeg.

'in het woord van de waarheid, in de kracht van God, door de wapens van de gerechtigheid aan de rechter- en aan de linker zijde; (2 Kor. 6:7).

Die wapens zijn hier gekoppeld aan het woord der waarheid en de kracht van God. De kracht van God is altijd de kracht van de opstanding van de Heere Jezus Christus. Wij kennen dat machtige heilsfeit uit het Woord van de Waarheid. Onze leden ter beschikking stellen tot wapens van de gerechtigheid is onszelf bezig te houden met Zijn Woord en te leven niet in eigen kracht en naar eigen inzicht, maar in de kracht van de opstanding van Jezus Christus.

Wapens in 2 Korinthe 10

Paulus' leven als apostel was niet alleen moeilijk vanwege alle weerstand die hij van buitenaf ondervond. Ook met zijn eigen bekeerlingen en door hem gestichte gemeenten had hij veel te stellen. Ook door hen werd hij dikwijls van alles en nog wat onschuldig beticht en vreesde hij dat zij ten prooi zouden vallen aan allerlei dwaalleer die hen van de waarheid in Christus af zouden leiden.

Dit klinkt duidelijk door in de woorden van 2 Korinthe 11. Ook daar lezen we van een opsomming van het lijden van Paulus omwille van het Evangelie. Daarbij noemt hij nu ook de zorg voor zijn geestelijke kinderen.

'Afgezien van wat van buitenaf komt, overvalt mij dagelijks de zorg voor alle gemeenten.' (2 Kor. 11:28).

Een van de beschuldigingen die hij van sommige Korinthiërs voor zijn kiezen kreeg was dat hij 'naar het vlees wandelde'.

'Ja, ik smeed u dat ik, wanneer ik aanwezig ben, niet flink hoeft te doen met de vrijmoedigheid waarmee ik meen het te moeten opnemen tegen sommigen die van mening zijn dat wij naar het vlees wandelen.' (2 Kor. 10:2).

Hij beantwoordt deze beschuldiging met de opmerking dat hij weliswaar wel 'in het vlees' wandelt, zoals wij allemaal, maar dat hij geen strijd voert 'naar het vlees'. Ik vermoed dat sommigen Paulus ervan beschuldigden er wel een hele wettische leer op na te houden; dat dit betekent 'naar het vlees wandelen'. In zijn eerste brief pakt hij namelijk nogal wat misstanden in de gemeente aan en sommige gelovigen zouden hieruit op hebben kunnen maken dat Paulus veel te streng was en hen hun vrijheid wilde ontnemen. Deze uitleg van deze woorden zou helemaal in overeenstemming zijn met bijvoorbeeld Paulus' brief aan de Galaten.

Hoe dan ook, Paulus bestrijdt de beschuldiging met de volgende woorden.

'Want al wandelen wij in het vlees, wij voeren geen strijd naar het vlees. De wapens van onze strijd zijn immers niet vleselijk, maar krachtig door God, tot afbraak van bolwerken. Want wij breken valse redeneringen af en elke hoogte die zich verheft tegen de

kennis van God, en wij nemen elke gedachte gevangen om die te brengen tot de gehoorzaamheid aan Christus (2 Kor. 10:3, 4).

Het gaat om een gewapende strijd. Die strijd wordt niet met vleselijke wapens gestreden en daarom is het ook geen strijd 'naar het vlees'. De wapens zijn 'krachtig door God'. Hier hebben we de kracht van God weer, zoals we dit ook zagen in het zesde hoofdstuk. Deze kracht van God is de kracht van de opstanding van Christus.

De strijd is er ook niet een tegen eigen zonde en eigen vlees. Daartegen hoeft geen strijd geleverd te worden. Dat is zinloos, want onze oude mens is met Hem gekruisigd. We moeten ons dood rekenen voor de zonde.

De strijd voert zich af op het terrein van de geest, het verstand. Paulus strijdt tegen 'bolwerken'. Die staan voor valse redeneringen en alles wat zich verheft tegen de kennis van Christus. Daar gebruikte hij zijn wapens voor. Niet in een strijd 'naar het vlees' maar met wapens 'krachtig door God'.

Ter vergelijking zouden we de strijd van Israël tegen het bolwerk Jericho kunnen bekijken. Dat bolwerk werd letterlijk neergeworpen, maar niet op een manier naar de oorlogvoering van de wereld. Israël streed met wapens 'krachtig door God'. Wat het volk moest doen, was luisteren naar Gods Woord en dat uitvoeren. Dat was de manier waarop de muren vielen. Niet door wapengekletter en grof geschut, maar door het Woord van God.

Of denk aan de woorden van de profeet.

'Dit is het woord van de HEERE tot Zerubbabel: Niet door kracht en niet door geweld, maar door Mijn Geest, zegt de HEERE van de legermachten. Wie bent u, grote berg? Voor de ogen van Zerubbabel zult u een vlakte worden. (Zach. 4:6, 7).

Hoofdstuk 4

Onze leden als dienstknechten

De tweede tekst die over de leden gaat, zien we in vers 19. Het komt voor in het tweede gedeelte; de toelichting op het antwoord op de tweede vraag. Boven dat tweede gedeelte schreven we 'niet onder de wet, maar onder de genade'.

'Ik spreek op menselijke wijze vanwege de zwakheid van uw vlees. Want zoals u uw leden beschikbaar gesteld hebt ten dienste van de onreinheid en van de ene wetteloosheid tot de andere wetteloosheid, stel zo nu uw leden beschikbaar ten dienste van de gerechtigheid, tot heiliging.' (Rom. 6:19).

Zoals we hebben gezien, wordt dit vers gekoppeld aan vers 13 door het woordje *paristèmi*, vertaald met 'beschikbaar stellen'. Hierdoor hebben vers 13 en vers 19 alles met elkaar te maken.

De toelichting op de tweede vraag in Paulus' betoog in hoofdstuk 6 en 7 begint in vraag 16

*'Weet u niet dat aan wie u uzelf als slaaf **ter beschikking stelt** tot gehoorzaamheid, u slaaf bent van wie u gehoorzaamt: óf van de zonde, tot de dood, óf van de gehoorzaamheid, tot gerechtigheid?'* (Rom. 6:16).

Let ook hier weer op het 'ter beschikking stellen'. Je bent de slaaf van de heer aan wie je jezelf ter beschikking stelt. Zo zouden we dit vers kunnen samenvatten. Je bent eigendom van de heer die je dient.

Beide heren waaruit de christen kan kiezen, hebben iets te bieden. Ze betalen je voor je diensten. De uitbetaling door de eerste is de dood. Dat is de betekenis van de woorden 'slaaf van de zonde tot de dood'. Dat brengt vers 23 ook in de lijn van deze redenering van Paulus.

‘Want het loon van de zonde is de dood, maar de genadegave van God is eeuwig leven, door Jezus Christus, onze Heere.’ (Rom. 6:23).

Paulus beschouwt in dit gedeelte de ‘leden’ als dienaren van een heer. Je wordt betaald door die heer. De eerste heer betaalt uit met de dood. Dat is een uitbetaling naar werken. Dat zijn de werken van de onreinheid en van de wetteloosheid tot de wetteloosheid.

De andere Heer betaalt niet uit. Voor Hem hoef je niet te werken, maar je mag jezelf wel voor Hem ter beschikking stellen. Waarom betaalt Hij niet uit? Waarom is er geen loon naar werken in Zijn dienst? Omdat Hij de slavenprijs heeft betaald en de vrijheid heeft geschonken. Hij geeft geen loon, maar het is een genadegave. Er is al betaald, zelfs voordat je nog maar één stap voor Hem hebt kunnen zetten, voordat je nog maar één hand in Zijn dienst op hebt kunnen heffen. Dat is de betekenis van ‘de genadegave van God is eeuwig leven, door Jezus Christus, onze Heere.

De eerste heer biedt een schappelijk loon. Je krijgt letterlijk wat je verdient. Het loon van de zonde is de dood.

De tweede Heer heeft je vrijgekocht en heeft je Zijn gave (dus niet het werkloon) al gegeven, voordat je in Zijn dienst bent gekomen. Hij heeft al betaald toen jij nog in dienst was van die ander. Dat is een groot onderdeel in het betoog van Paulus in Romeinen 5:1-11.

*‘Want **toen wij nog krachteloos waren**, is Christus op de bestemde tijd voor goddelozen gestorven.’ (Rom. 5:6)*

*‘God echter bevestigt Zijn liefde voor ons daarin dat Christus voor ons gestorven is **toen wij nog zondaars waren**.’ (Rom. 5:8).*

*‘Want als wij, **toen wij vijanden waren**, met God verzoend zijn door de dood van Zijn Zoon, hoeveel te meer zullen wij behouden worden door Zijn leven, omdat wij verzoend zijn.’ (Rom. 5:10).*

Hoe is er dan al betaald? Dat zegt vers 23 toch ook?

'De genadegave van God is eeuwig leven, door Jezus Christus onze Heere.' (Rom. 6:23)

Zie je dat? Er is betaald door Hem! Paulus schrijft er niet voor niets 'onze Heere' bij. Hij is die nieuwe Heer en Hij heeft betaald met Zijn eigen leven. Hij heeft de schuld van ons slavenbestaan afbetaald. De dood was ons loon. Dat loon heeft Hij gekregen en door Zijn opstanding geeft Hij als onze nieuwe Heer de genadegave van het eeuwige leven. Dat is de essentie van

'niet onder de wet, maar onder de genade' (Rom. 6:14).

Misschien dat je jezelf nu, terecht, afvraagt: hoe zit het dan met dat ter beschikking stellen van onze leden? Dat is toch een gerichte oproep van Paulus? Je hebt gelijk. Je kunt mijn antwoord misschien wel al raden. Ik ga weer precies hetzelfde zeggen wat ik steeds zeg, alleen nu weer met andere woorden.

Laten we nog een keer naar vers 19 kijken, want er staat nog een belangrijk woordje in. Dat woordje is 'tot'.

'want gelijk gij uw leden gesteld hebt, om dienstbaar te zijn der onreinigheid en der ongerechtigheid, tot ongerechtigheid, alzo stelt nu uw leden, om dienstbaar te zijn der gerechtigheid, tot heiligmaking.' (Rom. 6:19, SV).

Ik haal hier expres de SV aan, omdat de HSV onnodig het woordje 'andere' toevoegt en daarmee ook dat wat Paulus bedoelt te zeggen niet helemaal helder brengt.

Het 'ter beschikking stellen van onze leden' geeft hier een doel aan. Vroeger stelden we onze leden ter beschikking aan de slavernij van de

onreinigheid en van de ongerechtigheid (wetteloosheid). Dat leidde allemaal ergens toe, namelijk tot ongerechtigheid (wetteloosheid).

Nu is het anders, schrijft Paulus. Nu hebben we een andere Heer. Stel jezelf, je leden volledig ter beschikking van Hem. Stel je ter beschikking van de gerechtigheid. Dat leidt ook ergens toe! Namelijk heiligmaking.

Paulus schrijft dus deze woorden 'je leden ter beschikking stellen' met het oog op een doel. De genadegift van het eeuwige leven kan weliswaar het jouwe zijn, maar tegelijkertijd kan je een leven met het verkeerde doel leiden. Daar wil Paulus voor waarschuwen.

Laat ik het nog een keer zeggen met de woorden van de uittocht van Israël uit Egypte. Je kunt schuilen achter het bloed van het lam en veilig zijn, maar vergeten om de Rode de Zee door te trekken en een leven in Egypte blijven leiden, ten dienste van de onreinigheid en de ongerechtigheid.

Of, je kunt de Rode de Zee zijn doorgetrokken en een hart hebben dat terugverlangt naar Egypte omdat het daar zoveel beter en makkelijker leek. Zeker christenen die voor de keuze komen te staan als het gaat om het aannemen 'van het voorbeeld van de leer' waar Paulus het hier over heeft (Rom. 6:17), en een eenzame en onbegrepen weg voor zich op zien doemen, kunnen kiezen om toch maar 'terug te keren naar Egypte' en zich herkennen in de woorden van Israël.

'Al de Israëlieten morden tegen Mozes en tegen Aäron. Heel de gemeenschap zei tegen hen: Waren wij maar in het land Egypte of in deze woestijn gestorven! Waren wij maar gestorven!' (Num. 14:2).

Op het punt staan om het beloofde land in te gaan en ten volle deelgenoot te worden van de rust in Christus, maar toch terug te verlangen naar Egypte, vanwege de schijnbare onneembaarheid van het land Kanaän. Aan Israël hebben we gezien waar dat eindigt. De klagers en opstandelingen zijn allemaal in de woestijn gestorven. Hun

zonde tegen de Heere eindigde in de dood. Dat is ook de consequentie die Paulus ons voorhoudt als we, ondanks dat we onder de genade leven, onze leden ter beschikking stellen aan de onreinheid en de wetteloosheid. Het loon op de zonde is de dood. Onze leden niet ter beschikking te stellen van de gerechtigheid geeft op zijn best een vruchteloos leven.

Dit móet iedere christen ter harte nemen. Dit voorbeeld van Israël en de lessen die ik eruit heb getrokken, verzin ik niet zelf. Het is ook geen 'vergeestelijken' van de tekst. Het is het toepassen van de geschiedenis van Israël op ons leven en daar onze lering uit trekken. Het is een onderdeel van het onderwijs van de apostel Paulus. In zijn eerste brief aan de Korinthiërs doet hij hetzelfde. Hij noemt de verlossing van Israël en een aantal aspecten van het leven van het volk in de woestijn en zegt daarover:

'En deze dingen zijn gebeurd als voorbeelden voor ons, opdat wij niet zouden verlangen naar kwade dingen, zoals ook zij verlangd hebben.' (1 Kor. 10:6).

Wat als we onze leden niet ter beschikking stellen ten dienste van de gerechtigheid? Dan missen we de 'heiligmaking'. Want dát is het doel van het ter beschikking stellen van onze leden aan de gerechtigheid.

'alzo stelt nu uw leden, om dienstbaar te zijn der gerechtigheid, tot heiligmaking' (Rom. 6:19).

Wat is die heiligmaking dan? Dat is een verkeerde vraag. WIE is die heiligmaking? Het begint en het eindigt allemaal met een Persoon; Jezus Christus, onze Heere.

'Maar uit Hem bent u in Christus Jezus, Die voor ons is geworden wijsheid van God en gerechtigheid, heiliging en verlossing, opdat het zal zijn zoals geschreven staat: Wie roemt, laat hij roemen in de Heere.' (1 Kor. 1:31).

Natuurlijk heeft deze heiliging ook een praktische kant, een uitwerking in ons leven. Toch wordt die niet eerder zichtbaar, voor we snappen dat Christus Jezus ook onze heiliging is geworden.

‘Alzo stelt nu uw leden, om dienstbaar te zijn der gerechtigheid, tot heiligmaking.’

Dit is dus een heel belangrijk zinnetje. Onze leden beschikbaar te stellen ten dienste van de gerechtigheid. Daar gaat het om. Een belangrijke vraag is dan wat die gerechtigheid is. Hoe past die in dit hoofdstuk en de redenering van Paulus?

Misschien is het een goed idee, om deel 2 in deze serie nog een keer door te lezen.² Ik zal het antwoord op de vraag wat de gerechtigheid van God is, hier kort samenvatten.

In hoofdstuk 1 gebruikt Paulus het woord ‘gerechtigheid’ voor het eerst en daar gebruikt hij het als een inleiding op het belangrijkste onderwijs van zijn brief.

*‘Want ik schaam mij niet voor het Evangelie van Christus, want het is een kracht van God tot zaligheid voor ieder die gelooft, eerst voor de Jood, en ook voor de Griek. Want **de gerechtigheid van God** wordt daarin geopenbaard uit geloof tot geloof, zoals geschreven is: Maar de rechtvaardige zal uit het geloof leven.’* (Rom. 1:16, 17).

De kracht van God staat altijd in relatie tot de opstanding van de Heere Jezus Christus. De gerechtigheid van God heeft dus iets met Zijn opstanding te maken. Deze gerechtigheid wordt geopenbaard uit geloof tot geloof en degenen die deze gerechtigheid ontvangen leven uit het geloof. Uit welk geloof?

² Of hoofdstuk 2 in mijn boek ‘Kracht van God tot zaligheid’

De tekst ‘de rechtvaardige zal uit het geloof leven’ is een citaat uit Habakuk 2:4. Het is daar duidelijk dat het bij dit geloof gaat om de trouw, de waarheid van God. De rechtvaardige leeft niet uit zijn eigen geloof, maar uit de getrouwheid van God. Dat is het geloof. Dat is de rechtvaardigheid van God Die geopenbaard is in het Evangelie.

De Heere Jezus is onder de wet gekomen en heeft deze wet geheel getrouw vervuld. Hij had het leven verdiend. Dat zegt de wet immers:

‘De mens die deze dingen doet, zal daardoor leven.’ (Gal. 3:12).

Desondanks stierf Hij de vervloekte dood aan het kruis, onder de wet. Hier zit voor de mens een onoplosbare tegenstrijdigheid; maar niet onoplosbaar voor God. Hierin is Gods rechtvaardigheid geopenbaard dat Hij Zijn Zoon uit de doden heeft opgewekt. Dat is de trouw van God aan Zijn eigen Woord. Deze rechtvaardigheid te ontvangen, betekent gerechtvaardigd te worden. Een mens wordt dus niet gerechtvaardigd door zijn eigen geloof, maar door het geloof, de trouw van Christus Jezus. Die trouw komt tot ons dóór het geloof. Dat is de betekenis van de woorden ‘uit geloof tot geloof’ in Romeinen 1:17.

De opstanding van Christus Jezus uit de doden speelt dus een cruciale rol in de rechtvaardigheid van God. Die is ook essentieel in de brief aan de Romeinen. De opstanding van de Heere is het hoofdthema in de brief aan de Romeinen; het is onmogelijk om deze brief te begrijpen als we niet zien wat de opstanding van de Heere Jezus te maken heeft met de kracht van God en de rechtvaardigheid van God en met onze rechtvaardigmaking.

Om je goed te doordringen van de belangrijke rol van de opstanding van de Heere in de brief aan de Romeinen en onze eigen rechtvaardigmaking, zal ik eerst nog een aantal teksten bij elkaar zetten die dit onderstrepen.

*'Nu is het niet alleen ter wille van hem geschreven dat het hem toegerekend is, maar ook ter wille van ons, aan wie het zal worden toegerekend, aan ons namelijk die geloven in **Hem Die Jezus, onze Heere, uit de doden opgewekt heeft**, Die om onze overtredingen is overgeleverd, en opgewekt om onze rechtvaardiging.'* (Rom. 4:23-25).

*'Want als wij, toen wij vijanden waren, met God verzoend zijn door **de dood van Zijn Zoon**, hoeveel te meer zullen wij behouden worden **door Zijn leven**, omdat wij verzoend zijn.'* (Rom. 5:10).

*'Wij zijn dan met Hem begraven door de doop in de dood, opdat evenals **Christus uit de doden is opgewekt** tot de heerlijkheid van de Vader, zo ook wij in een nieuw leven zouden wandelen. Want als wij met Hem één plant zijn geworden, gelijkgemaakt aan Hem in Zijn dood, dan zullen wij ook aan Hem gelijk zijn **in Zijn opstanding**.'* (Rom. 6:4, 5).

*'Als u met uw mond de Heere Jezus belijdt en met uw hart gelooft dat **God Hem uit de doden heeft opgewekt**, zult u zalig worden. Want met het hart gelooft men tot gerechtigheid en met de mond belijdt men tot zaligheid.'* (Rom. 10:9, 10).

Zie je ook in deze laatste tekst weer hoe gerechtigheid of rechtvaardigheid te maken heeft met het geloof dat God de Heere Jezus uit de dood heeft opgewekt?

Met het hart geloven dat God Hem uit de doden heeft opgewekt.
Met het hart geloven tot gerechtigheid.

Nu kunnen we weer terug naar Romeinen 6:19.

'Alzo stelt nu uw leden, om dienstbaar te zijn der gerechtigheid, tot heiligmaking.' (Rom. 6:19).

Zie je het? De gerechtigheid is de gerechtigheid van God in dat nieuwe leven door de opstanding van Jezus Christus uit de doden. Heiligmaking is dat nieuwe leven in Hem. Hoe stellen we nu onze leden om dienstbaar te zijn aan deze gerechtigheid?

Als het goed is weet je nu het antwoord. Het heeft te maken met dood en opstanding. Het is het terugkerende onderwijs van Paulus in Romeinen 6 en 7.

'Zo dient ook u uzelf te rekenen als dood voor de zonde, maar levend voor God in Christus Jezus, onze Heere.' (Rom. 6:11).

Het klinkt heel paradoxaal, maar zo worden we ware dienstknechten van de gerechtigheid en zo worden we geheiligd. We rekenen onszelf dood voor de zonde, omdat we weten met Hem gestorven en begraven te zijn. We rekenen onszelf levend voor God in Christus Jezus, omdat we weten dat Hij is opgewekt uit de doden en dat we nu leven in de kracht van God, in Zijn opstanding.

Hoofdstuk 5

In onze leden

We vonden ‘leden’ in het eerste deel van Romeinen 6, de toelichting bij het antwoord op de eerste vraag, nl. Romeinen 6:13. We vonden het woord in het tweede deel in vers 19. Deze twee waren aan elkaar gekoppeld door het woord ‘ter beschikking stellen’. In de eerste stonden de leden ten dienste van de strijd en in de tweede werden de leden dienstbaar gemaakt aan de gerechtigheid. Leden als wapens en als dienstknechten.

De derde en de vierde keer dat we in deze twee hoofdstukken 6 en 7 ‘leden’ tegenkomen is respectievelijk in de afsluiting van het tweede deel en in het vierde deel.³ Vers 5 en 6 van Romeinen 7 vormen de aanleiding van de vraag die volgt.

‘Wat zullen wij dan zeggen? Is de wet zonde?’ (Rom. 7:7).

Als we vrijgemaakt of ontslagen moeten worden van de wet (Rom. 7:6), zou die wet dan geen zonde zijn? Als de hartstochten in onze leden, die door de wet zijn, voor de dood vruchten voortbrengen, zou diezelfde wet dan niet slecht zijn?

Dus de hartstochten van de zonden die, geprikkeld door de wet, in onze leden werkzaam zijn en voor de dood vruchten voortbrengen, vormen de aanleiding van de vraag of de wet dan geen zonde is. Deze vraag wordt door Paulus sterk ontkennend beantwoord en hij eindigt ermee dat de wet heilig en rechtvaardig en goed is.

Werkt het goede dan de dood? Als de wet goed is, maar als die dan de oorzaak is van de vruchten voor de dood, is dan het goede voor mij de dood geworden? Dat is de volgende stap in Paulus’ logische redenering.

³ Dus de delen behorend bij de tweede en de vierde vraag in Paulus’ betoog.

'Is dan het goede de oorzaak van mijn dood geworden?' (Rom. 7:13).

In de toelichting bij het wederom sterk ontkennende antwoord van deze laatste vraag, komen we het woord 'leden' nog tweemaal tegen in één vers. Daar heeft hij het ook over een andere wet.

*'Maar **in mijn leden** zie ik een andere wet, die tegen de wet van mijn verstand strijd voert en mij tot gevangene maakt van de wet van de zonde, die **in mijn leden** is.'* (Rom. 7:23).

In beide verzen, 7:5 en 7:23 gaat het over 'in mijn leden'. Dit woordje 'in' koppelt deze verzen aan elkaar.

Dat woordje 'in' gebruikt Paulus vaak, waar het hemzelf betreft, in Romeinen 7:13-26. Laten we ze eens allemaal bekijken.

*'Nu ben ik het echter niet meer die dit teweegbrengt, maar de zonde die **in mij** woont.'* (Rom. 7:17).

*'Want ik weet dat **in mij**, dat is **in mijn vlees**, niets goeds woont. Immers, het willen is er bij mij wel, maar het goede teweegbrengen, dat vind ik niet.'* (Rom. 7:18).

*'Als ik nu dat doe wat ik niet wil, breng ik dat niet meer teweeg, maar de zonde die **in mij** woont.'* (Rom. 7:20).

*'Maar **in mijn leden** zie ik een andere wet, die tegen de wet van mijn verstand strijd voert en mij tot gevangene maakt van de wet van de zonde, die **in mijn leden** is.'* (Rom. 7:23).

Paulus gaat in dit gedeelte in op de werking van de zonde en ook weer op de vraag hoe hiermee om te gaan.

We zien dat Paulus het heeft over 'in mij', 'in mijn vlees' en 'in mijn leden'. Die drie uitdrukkingen gebruikt hij als synoniem met elkaar.

'In mij' is iets werkzaam. Dat 'iets' is de zonde. De zonde is niet een dode term; het is een levende macht en die is werkzaam, in ons, in onze leden. Die zonde noemt Paulus een wet en dat is niet de wet van God. Dat is een hele andere wet. Dit is de wet die ervoor zorgt dat als ik het goede wil doen, het kwade mij nabij is. Het is de 'andere wet' van Romeinen 7:23. Die wet strijdt tegen de wet van mijn gemoed, tegen mijn verstand. Het is die wet die mij gevangen neemt onder de wet van de zonde.

Hoe moeten we hier nu mee omgaan? Terugvechten? De zonde proberen te onderdrukken; onze gevoelens en onze neigingen proberen om te buigen? Hoe meer we dat proberen, hoe sterker we die wet in onze leden gewaar zullen worden en hoe harder we weer zullen moeten vechten. Het einde ervan is altijd ons verlies.

Hoe moeten we nu omgaan met deze wet in onze leden? Dat is de grote vraag van Romeinen 7:23!

'Ik ellendig mens, wie zal mij verlossen uit het lichaam van deze dood?'

Onze leden als wapenen van de gerechtigheid zijn hier niet voor bedoeld. Hoewel die andere wet in onze leden strijdt voert en we die strijdt ook daadwerkelijk ervaren, worden we niet opgedragen om terug te vechten. We kunnen die wet niet doden en ongedaan maken. De zonde is er en die blijft er, wat we er ook tegen in het geweer brengen.

Maar wat dan? Ik ellendig mens, wie zal mij verlossen uit het lichaam van deze dood? Het is niet voor niets dat Paulus deze vraag pas stelt aan het eind van Romeinen 7 en niet aan het begin van Romeinen 6. Heb je jezelf daar ook wel eens over verwonderd? Dat die vraag pas

helemaal aan het eind staat, net voordat hij aan Romeinen 8 wil beginnen?

Weet je waarom dat is? Omdat al het voorgaande een beantwoording is van die vraag. Het antwoord in vers 25 is een samenvatting van geheel hoofdstuk 6 en 7.

'Ik dank God, door Jezus Christus, onze Heere.' (Rom. 7:25).

Dat is het antwoord.

'Zo dient ook u uzelf te rekenen als dood voor de zonde, maar levend voor God in Christus Jezus, onze Heere.' (Rom. 6:11).

We moeten onszelf dood rekenen voor die wet van de zonde die in onze leden is en daar strijdt. Dat is iets heel anders dan terugvechten. Het antwoord is de dood en de opstanding van Jezus Christus, onze Heere. Een ander antwoord is er niet en in feite is er verder ook niets aan uit te leggen.

Natuurlijk, niet om te vatten voor ons natuurlijk verstand. We begrijpen het ook niet eerder, dan wanneer we zelf uitgestreden zijn. Paulus vraagt niet zonder verwachting wie hem zal verlossen uit het lichaam van deze dood. Wie? Een Persoon! Het antwoord was voor hem niet verborgen. Hij wist het antwoord als geen ander. Hij heeft twee volledige hoofdstukken besteed aan de beantwoording van de vraag. Het antwoord in vers 25 is niet meer dan een samenvatting van die twee hoofdstukken. Het antwoord is de naam van een Persoon.

'Jezus Christus, onze Heere'.

